

**SPRAWOZDANIE
Z REALIZACJI ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY ZA 2023 ROK
ORAZ PRZEDSTAWIENIE POTRZEB ZWIĄZANYCH Z REALIZACJĄ ZADANIA
NA ROK 2024**

Konin, marzec 2024 rok

SPIS TREŚCI

I. WPROWADZENIE	3
II. PROBLEMATYKA RODZIN W MIEŚCIE KONINIE ORAZ ROLA ASYSTENTA RODZINY W ZAPOBIEGANIU ZAGROŻENIOM I SYTUACJOM KRYZYSOWYM W RODZINIE.....	3
III. DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WSPIERAJĄCYM RODZINY PRZEŻYWAJĄCE TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE.....	4
IV. EFEKTY PRACY ASYSTENTÓW RODZINY	8
V. AKTYWNOŚĆ INSTYTUCJI I PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W DZIAŁANIA NA RZECZ POMOCY DZIECKU I RODZINIE	11
1. Urząd Miejski w Koninie Wydział Kultury, Sportu i Spraw Społecznych.....	11
2. Urząd Miejski w Koninie Wydział Spraw Lokalowych.....	11
3. Sąd Rejonowy w Koninie	12
4. Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna.....	12
5. Powiatowy Urząd Pracy w Koninie.....	12
6. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Koninie, zawodowe rodziny zastępcze, spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka....	13
7. Placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze	13
8. Spółdzielnie mieszkaniowe.....	13
9. Placówki służby zdrowia	14
10. Organizacje pozarządowe	15
11. Komenda Miejska Policji w Koninie	15
VI. KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE ASYSTENTÓW RODZINY	16
VII. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY .	17
VIII. SPIS WYKRESÓW	17

I. WPROWADZENIE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w 2023 roku działając na rzecz wspomagania rodziny w jej codziennym prawidłowym funkcjonowaniu, mając na względzie szczególną troskę o dobro, bezpieczeństwo i prawidłowy rozwój dziecka, realizował zadania w zakresie wspierania rodziny oparte o Gminny program wspierania rodziny w Koninie na lata 2024-2026, który został przyjęty Uchwałą Nr 1044 Rady Miasta Konina z dnia 18 grudnia 2023 roku. Program jest spójny ze „Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Mieszkańców Konina na lata 2015-2025” przyjętą Uchwałą Nr 903 Rady Miasta Konina z dnia 29 października 2014 roku.

II. PROBLEMATYKA RODZIN W MIEŚCIE KONINIE ORAZ ROLA ASYSTENTA RODZINY W ZAPOBIEGANIU ZAGROŻENIOM I SYTUACJOM KRYZYSOWYM W RODZINIE

W mieście Koninie rodziny doświadczające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczej, mogą otrzymać od gminy wsparcie w postaci asystenta rodziny.

Głównym problemem rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny była bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, bezrobocie, brak umiejętności w prowadzeniu gospodarstwa domowego oraz problemy psychiczne. Ponadto rodziny objęte pomocą asystenta zmagaly się z takimi problemami, jak: konflikty między małżonkami, rodzina niepełna, posiadanie dzieci z różnych związków, zaburzenia w funkcjonowaniu dziecka, ograniczona władza rodzicielska nad dziećmi, pozbawienie władzy rodzicielskiej, rozwodu w rodzinie, uzależnienie rodziców dzieci od środków psychoaktywnych, pobyty członków rodziny w placówkach interwencyjnych.

Wśród rodzin biologicznych, objętych wsparciem asystenta rodziny, znajdowały się rodziny, w których dzieci zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo – wychowawczych z powodu nieodpowiedzialności rodziców i rodzicielskiej niewydolności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W tych rodzinach działania asystentów były dodatkowo ukierunkowane na wspieranie prawidłowych postaw rodzicielskich tak, aby umożliwić powrót dzieci do domu rodzinnego.

Do głównych przyczyn obniżających wydolność wychowawczą rodziców należały: uzależnienia i współuzależnienia, konflikt z prawem, bezrobocie, przewlekłe choroby somatyczne i psychiczne, niepełnosprawność, agresja i przemoc w rodzinie, trudne warunki mieszkaniowe, brak pozytywnych wzorców i nabytych umiejętności, brak wsparcia ze strony bliskich, skrajna nieodpowiedzialność, niedojrzałość emocjonalna i społeczna.

W 2023 roku Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie zatrudniał łącznie 5 asystentów rodziny, którzy objęli wsparciem 110 rodzin, w tym:

- a) 222 dzieci pozostających w rodzinach biologicznych, w tym 41 dzieci, które zaliczono do osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności lub opinię Miejskiej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej,
- b) 177 dorosłych (wszystkich domowników, w tym: rodziców, dorosłe dzieci, dorosłych członków rodzin, partnerów), z którymi asystenci rodzin mieli bezpośredni kontakt w rodzinach.

Nadrzędnym celem pracy asystenta rodziny jest pomoc rodzinie przy wdrażaniu prawidłowych postaw życiowych jej członków, niedopuszczenie do oddzielenia dziecka od rodziny pochodzenia oraz umożliwienie powrotu do rodziców biologicznych dziecka umieszczonego w systemie pieczy zastępczej, a zatem zachowanie integralności rodziny. Zadaniem asystenta rodziny jest pomoc nie tylko w sprawach opiekuńczo – wychowawczych, lecz także w sprawach codziennych. Realizowane przez niego wsparcie polega na przezwyciężeniu trudności, poprawie sytuacji życiowej, okazywaniu akceptacji, empatii, tworzeniu bezpiecznej i przyjaznej atmosfery emocjonalnej, przyuczanie do bezpiecznego i samodzielnego pokonywania problemów.

Na pracę z rodziną składa się ocena jej sytuacji, planowanie i realizacja zadań mających na celu poprawę funkcjonowania rodziny w obszarze ekonomiczno – socjalnym, opiekuńczo – wychowawczym i społecznym. W tym celu asystent rodziny wspólnie z członkami rodziny opracowuje plan pracy, który jest następnie realizowany. Z planem pracy zapoznaje się także pracownik socjalny czy koordynator rodzinnej pieczy zastępczej – w przypadku dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. Na uwagę zasługuje fakt, że do pracy z asystentem rodziny w głównej mierze kierowane są te rodziny, u których występuje zagrożenie umieszczenia dzieci w pieczy zastępczej. Są to rodziny, które borykają się z wieloma problemami, a ich trudna sytuacja jest wynikiem kilkuletnich a nawet kilkunastoletnich zaniedbań czy też zaniechań.

III. DZIAŁANIA O CHARAKTERZE WSPIERAJĄCYM RODZINY PRZEŻYWAJĄCE TRUDNOŚCI OPIEKUŃCZO – WYCHOWAWCZE

Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie w ramach pomocy i wsparcia dla rodzin pozostających w trudnych, problemowych i kryzysowych sytuacjach życiowych podejmował szereg działań o charakterze aktywizującym, a także profilaktycznym i interwencyjnym poprzez:

- a) szczegółową analizę sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie, przy jednoczesnym określeniu problemów dominujących w rodzinie oraz wskazaniu zasobów własnych rodziny i wszelkich możliwościach ich rozwiązania,

- b) wzmocnienie prawidłowego funkcjonowania rodziny i pełnienia ról społecznych przez wszystkich jej członków dla prowadzenia życia w zgodzie z prawem i normami społecznymi,
- c) informowanie i uświadamianie rodziny w zakresie planowania rodziny i organizacji życia rodzinnego, przy uwzględnieniu obowiązków i potrzeb, jakie należy zaspokoić dla jej codziennego prawidłowego funkcjonowania,
- d) przeciwdziałanie marginalizacji, degradacji społecznej, wykluczeniu społecznemu rodziny oraz wyuczonej bezradności dorosłych członków rodziny w taki sposób, aby byli oni gotowi podjąć właściwe działania i ponieść odpowiedzialność za siebie i swoich bliskich,
- e) umożliwienie dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
- f) pozostawanie w kontakcie i aktywną współpracę z innymi podmiotami działającymi na rzecz rodziny,
- g) popularyzowaniu wiedzy pedagogicznej wśród rodziców poprzez doinformowanie, uświadamianie i udzielanie porad w rozwiązywaniu problemów opiekuńczo – wychowawczych, motywowaniu do kontaktu z gronem pedagogicznym w szkołach i przedszkolach, do których uczęszczają ich dzieci oraz do konsultacji z pedagogami i psychologami,
- h) motywowaniu bezrobotnych członków rodziny do podejmowania aktywności zawodowej,
- i) propagowaniu pozytywnych form zagospodarowania czasu wolnego, zwłaszcza czasu spędzanego w gronie najbliższych celem zintegrowania rodziny,
- j) dążeniu do poprawy komunikacji i relacji pomiędzy rodzicami/partnerami, dziećmi i rodzicami, krewnymi i sąsiadami, a także rodziny z instytucjami takimi, jak na przykład szkoła, przedszkole, sąd, służba zdrowia,
- k) utrzymywaniu kontaktu i ścisłej współpracy z pracownikami socjalnymi, kuratorami sądowymi, dzielnicowymi i funkcjonariuszami policji, gronem pedagogicznym w szkołach i przedszkolach,
- l) pomaganiu w prawidłowym gospodarowaniu budżetem domowym, także poprzez naukę planowania wydatków przy uwzględnieniu opłat i spłat zobowiązań,
- m) pomaganiu w zaplanowaniu i wykonaniu prac domowych, a także właściwej organizacji dnia i codziennego życia rodzinnego.

Wspieranie rodziny każdorazowo było prowadzone za jej zgodą lub na podstawie orzeczenia sądu i aktywnym udziałem oraz z uwzględnieniem zasobów własnych rodziny oraz źródeł wsparcia zewnętrznego.

Asystenci rodziny przekazywali rodzicom informacje na temat prawidłowych postaw rodzicielskich, sposobów komunikowania się, metod wychowawczych, uświadamiali rodziców o ich roli w życiu dzieci, pokazywali korzyści z tworzenia pozytywnych wzorców.

Udzielali także rodzinom porad, jak dbać o higienę i zdrowie, jak prawidłowo się odżywiać, żeby wzmacniać swoją odporność. Asystenci zachęcali rodziców do zapisywania dzieci na zajęcia pozalekcyjne oraz do placówek wsparcia dziennego. W razie niepokojących objawów w zachowaniu dziecka, motywowali rodziców do zdiagnozowania poziomu rozwoju, potrzeb i możliwości oraz zaburzeń rozwojowych i zachowań dysfunkcyjnych dzieci i młodzieży w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej lub innych poradniach specjalistycznych.

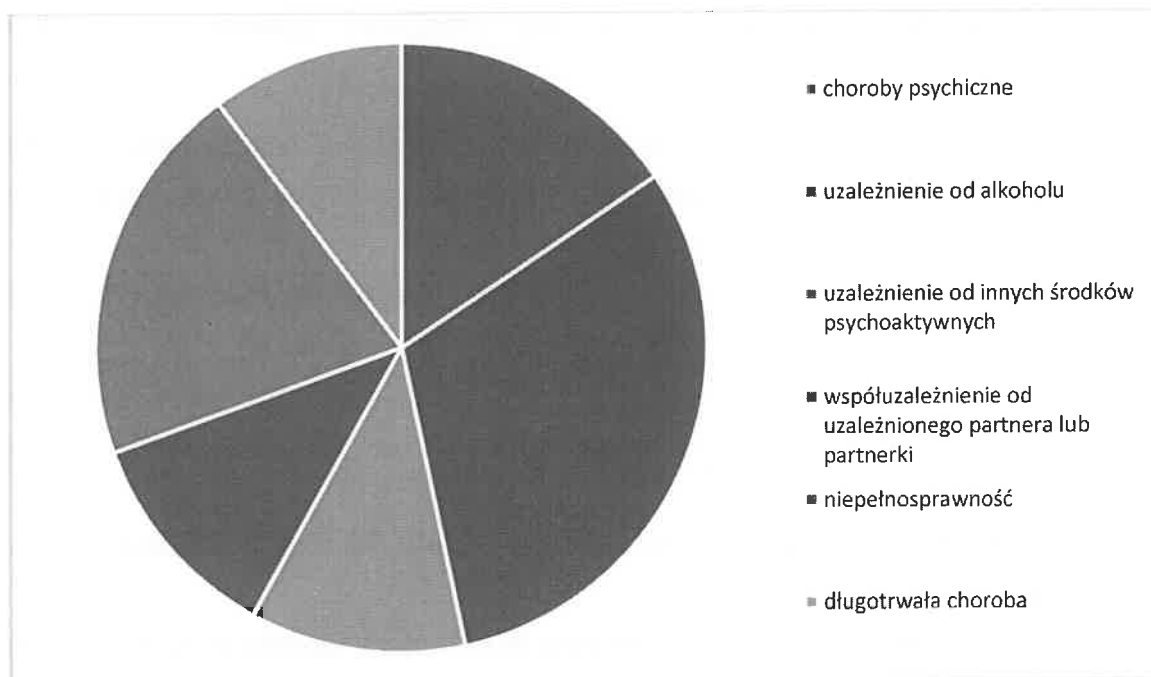
W rozmowach z dziećmi, asystenci wskazywali na korzyści wynikające z aktywnego włączenia się w życie rodzinne. Działania skierowane do dzieci miały na celu stymulowanie prawidłowego rozwoju emocjonalnego oraz wyrabianie w nich postaw prospołecznych. Częstym działaniem asystentów z rodzinami były rozmowy dotyczące wspólnego spędzania czasu z dziećmi w domu, pomoc w nauce, wspólne wyjście np. do kina, na plac zabaw lub spacer. Asystenci proponowali różne zabawy dla dzieci lub z dziećmi.

Asystenci udzielali pomocy w załatwianiu spraw urzędowych (m.in. wsparcie w pisaniu pism), pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy (sporządzanie CV), mobilizowanie do kontaktów z pracodawcami. Motywowali do systematycznego sprzątania mieszkania i utrzymywania porządku, monitorowali sytuację szkolną dzieci poprzez stały kontakt z wychowawcami i pedagogami szkolnymi.

W 2023 roku asystenci rodziny pracowali między innymi z osobami, u których stwierdzono:

- a) w 26 przypadkach choroby psychiczne,
- b) w 52 przypadkach uzależnienie od alkoholu,
- c) w 19 przypadkach uzależnienie od innych środków psychoaktywnych, takich jak: leki, narkotyki, dopalacze,
- d) w 19 przypadkach współuzależnienie od uzależnionego partnera lub partnerki,
- e) w 34 przypadkach niepełnosprawność,
- f) w 17 przypadkach długotrwałą chorobę.

Wykres 1: Praca asystentów rodziny w 2023 roku z osobami o różnych problemach

Źródło: Opracowanie własne Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Asystenci rodziny z powodzeniem motywowali wymienione osoby do podejmowania i kontynuacji leczenia, w tym do konsultacji lekarskich, specjalistycznych i terapeutycznych oraz stosowania się do zaleceń.

Asystenci rodziny ściśle współpracowali z pracownikami socjalnymi, koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorami zawodowymi i społecznymi, dzielnicowymi oraz pedagogami i nauczycielami ze szkół i przedszkoli, do których uczęszczały dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny. Okres współpracy asystenta rodziny z rodziną objętą wsparciem zależny był od natężenia problemów i bieżących potrzeb rodziny, a także faktycznego zaangażowania rodziny we współpracę.

Asystenci rodziny, w ramach wykonywanych obowiązków, współpracowali z wieloma instytucjami, między innymi z placówkami oświatowymi, Urzędem Miejskim w Koninie, Miejskim Zespołem Interdyscyplinarnym, Miejskim Zespołem do spraw Orzekania o Niepełnosprawności, Miejską Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Miejską Policji w Koninie, Powiatowym Urzędem Pracy w Koninie, Urzędem Stanu Cywilnego w Koninie, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych, spółdzielniami mieszkaniowymi, służbą zdrowia i organizacjami pozarządowymi.

Wśród rodzin biologicznych, objętych wsparciem asystenta rodziny, znajdowały się rodziny, których dzieci zostały umieszczone w placówkach opiekuńczo-wychowawczych z powodu nieodpowiedzialności rodziców i ich rodzicielskiej niewydolności. W tych

rodzinach działania asystentów były dodatkowo ukierunkowane na wspieranie prawidłowych postaw rodzicielskich tak, aby umożliwić powrót dzieci do domu rodzinnego.

W 2023 roku w pieczy zastępczej oraz w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych przebywało łącznie 71 dzieci z 46 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, z czego:

- a) 36 dzieci z 24 rodzin przebywało w pieczy zastępczej w latach ubiegłych i przebywa nadal,
- b) 17 dzieci z 11 rodzin zostało umieszczonych w pieczy zastępczej od 2023 roku,
- c) 6 dzieci z 5 rodzin zostało umieszczonych w Schronisku dla Nieletnich w Chojnicach,
- d) 1 dziecko z 1 rodziny zostało umieszczone w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Samostrzelu,
- e) 11 dzieci z 5 rodzin umieszczone zostało w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej w Koninie.

IV. EFEKTY PRACY ASYSTENTÓW RODZINY

1. Dużym osiągnięciem w 2023 roku był powrót z pieczy zastępczej 4 dzieci z 3 rodzin pod bezpośrednią opiekę rodzin biologicznych. Wskazuje to na skuteczność działań uświadamiających, motywujących, zapobiegawczych i interwencyjnych, podejmowanych przez asystentów rodzin oraz zaangażowanie rodzin we współpracę z asystentami rodziny, którzy pracowali nad zmianą postawy rodzicielskiej, poprawą funkcjonowania członków rodzin i stworzeniem bezpiecznych i higienicznych warunków do opieki, wychowania i rozwoju dziecka w miejscu zamieszkania rodziny.
2. Dzięki wspólnemu zaangażowaniu asystenta rodziny i pracownika socjalnego Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie oraz kuratora sądowego z Sądu Rejonowego w Koninie w 2023 roku, 1 rodzinie objętej wsparciem asystenta, udzielono schronienia w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Podczas pobytu w miejscu schronienia rodzina ta skorzystała z porad psychologa.
3. Za sprawą skutecznej motywacji asystentów rodziny, prowadzonej wobec osób uzależnionych od alkoholu lub środków psychoaktywnych, w 2023 roku łącznie 12 uzależnionych dorosłych z 9 rodzin podjęło stacjonarne leczenie uzależnienia na Oddziale Leczenia Uzależnień w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr Romana Ostrzyckiego w Koninie oraz Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” w Gnieźnie, a także Ośrodka Leczenia Uzależnień w Charcicach i Centrum Medycznym „Multimed”.

4. W 2023 roku 42 osoby z 35 rodzin skorzystały z terapii leczenia uzależnień w poradniach funkcjonujących na terenie Konina.
5. Do stacjonarnego leczenia psychiatrycznego asystenci rodziny zmotywowali natomiast 7 osób dorosłych z 6 rodzin, które podjęły leczenie zamknięte w placówkach:
 - a) na Oddziale Psychiatrycznym w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie,
 - b) na Oddziale Leczenia Uzależnień w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr Romana Ostrzyckiego w Koninie,
 - c) w Stowarzyszeniu "MONAR" Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Lipiance.

Poszerzenie świadomości rodzin biologicznych przez asystentów rodziny miało na celu wspólne zidentyfikowanie problemów dominujących w rodzinie i skonfrontowanie się z nimi przez dorosłych członków rodziny, a tym samym zmierzenie się z nimi przy skorzystaniu z zewnętrznych form wsparcia i własnych zasobów. Wzbudzenie odpowiedzialności i poczucia sprawstwa w rodzinach biologicznych, objętych wsparciem asystenta rodziny, wpływało na zaangażowanie we współpracę, a tym samym na jej efektywność. O skuteczności działań podjętych w 2023 roku przez asystentów rodziny świadczą między innymi:

- a) zakończenia współpracy z uwagi na osiągnięcie większości efektów,
- b) powroty do domów rodzinnych dzieci dotychczas przebywających w pieczy zastępczej i młodzieżowych ośrodkach socjoterapii,
- c) poprawa funkcjonowania i sytuacji rodzin poprzez troskę o zdrowie własne oraz pozostałych członków rodziny, w tym podejmowanie leczenia i terapii, pracę nad własnym zachowaniem, panowaniem nad emocjami,
- d) poprawa sytuacji rodzin poprzez zapewnienie bezpiecznych warunków mieszkalnych, zaktywizowanie zawodowe, nauka racjonalnego gospodarowania budżetem domowym.

Asystenci rodziny w 2023 roku podejmowali szereg działań zmierzających do podniesienia kompetencji opiekuńczo-wychowawczych rodziców biologicznych, jednocześnie dążąc do poprawy ich funkcjonowania w domu oraz w środowisku lokalnym, m.in. poprzez czytanie literatury o problemach opiekuńczo-wychowawczych, zachęcanie rodziców do udziału w zajęciach „Szkoły dla rodziców” prowadzonej przez Miejską Poradnię Psychologiczno – Pedagogiczną w Koninie - z tej formy wsparcia skorzystało 6 osób.

Współpraca asystentów rodziny z pracownikami wszystkich działów Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie i innych instytucji pozwoliła rodzinom biologicznym na uzyskanie pomocy finansowej, między innymi w formie świadczeń z pomocy społecznej, świadczeń rodzinnych, świadczeń wychowawczych w ramach programu „Rodzina 500+”, stypendiów szkolnych, świadczenia „Dobry Start”, świadczeń alimentacyjnych, świadczeń z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także dożywiania dzieci w szkołach i przedszkolach.

Ponadto, najbardziej potrzebujące rodziny, objęte wsparciem asystenta rodziny, otrzymały także pomoc w formie rzeczowej, z której w 2023 roku skorzystało 81 rodzin.

I tak:

- a) 1 rodzina otrzymała meble,
- b) 2 rodziny otrzymały pomoc w formie zakupu żywności,
- c) 4 rodziny otrzymały odzież,
- d) 69 rodzin otrzymały paczki świąteczne ufundowane przez konińskiego sponsora,
- e) 3 rodziny otrzymało paczki świąteczne ufundowane przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Koninie.

Asystenci rodziny informowali rodziny o możliwości skorzystania z bezpłatnego dostępu do poradnictwa psychologicznego, prawnego i doradztwa zawodowego udzielanego w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej oraz w Klubie Integracji Społecznej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie. Pomagali w formalnościach związanych z uzyskaniem Karty Dużej Rodziny, Konińskiej Karty Rodziny 3+, Konińskiej Karty Mieszkańca dzięki czemu wielodzietne rodziny uprawnione były do zniżek w środkach transportu, miejscach sportu i rekreacji, edukacji i sztuki oraz w sklepach. Łącznie z wyżej wymienionych form pomocy skorzystały 24 rodziny.

W roku sprawozdawczym asystenci rodziny zakończyli współpracę z 41 rodzinami z uwagi na:

- a) zmianę miejsca zamieszkania - 7 rodzin,
- b) brak zaangażowania we współpracę z asystentem rodziny - 10 rodzin,
- c) osiągnięcie większości zamierzonych efektów - 24 rodziny.

W czerwcu 2023 r. asystenci rodziny zatrudnieni w Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie w Koninie zorganizowali na placu zabaw w Parku im. Chopina wakacyjny festyn z elementami profilaktyki i integracji społecznej pod hasłem „BEZPIECZNE WAKACJE”, w którym uczestniczyły rodziny biologiczne z dziećmi.

Dzieci uczestniczyły w konkurencjach sportowych, a także w zabawach edukacyjnych. Można było pomalować buzie, zrobić kolorową fryzurę oraz tatuaż. Każdy udział

w którejkolwiek konkurencji był nagradzany upominkiem. Dzieci pozyskały wiedzę na takie tematy jak: zachowanie bezpieczeństwa w czasie wakacji, w domu, wyjścia na dwór, wyjazdu nad wodę. Dowiedziały się do kogo mogą zgłosić się po pomoc – do rodziców, pedagogów, sąsiadów, policjantów, ratowników wodnych - dzwoniąc pod numer alarmowy 112.

Pomimo działań podejmowanych przez asystentów rodziny, wspólnie z pracownikami socjalnymi i kuratorami sądowymi, zmierzających do uzdrowienia rodziny, w 2023 roku konieczne było zabezpieczenie 17 dzieci z 11 rodzin w rodzinnych formach pieczy zastępczej oraz w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej z uwagi na niski poziom kompetencji społecznych i rodzicielskich, niechęć do zmiany stylu życia i niewydolność opiekuńczo-wychowawczą rodziców.

V. AKTYWNOŚĆ INSTYTUCJI I PODMIOTÓW ZAANGAŻOWANYCH W DZIAŁANIA NA RZECZ POMOCY DZIECKU I RODZINIE

W rozwiązywaniu problemów rodzin często potrzebna jest pomoc zarówno Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie, jak i wielu innych instytucji oraz organizacji. Dlatego tak ważne jest, by w Koninie działał dobrze zorganizowany system wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym: system oparty na współpracy MOPR-u, instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej, placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych, sądów, służby zdrowia, policji i wszystkich zainteresowanych dobrem rodzin zamieszkujących miasto Konin.

1. Urząd Miejski w Koninie Wydział Kultury, Sportu i Spraw Społecznych

Asystenci rodziny we współpracy z Wydziałem Kultury, Sportu i Spraw Społecznych Urzędu Miejskiego w Koninie pomogli rodzinom objętym wsparciem w załatwianiu formalności związanych z uzyskaniem Karty Dużej Rodziny, Konińskiej Karty Rodziny 3+, Konińskiej Karty Mieszkańca dzięki czemu wielodzietne rodziny uzyskały prawo do zniżek w środkach transportu, miejscach sportu i rekreacji, edukacji i sztuki oraz w sklepach, z czego łącznie skorzystało 21 rodzin. Ponadto asystenci pomagali w uzyskaniu prawa do świadczeń opieki zdrowotnej dla osób, które nie posiadały ubezpieczenia zdrowotnego.

2. Urząd Miejski w Koninie Wydział Spraw Lokalowych

Asystenci rodziny pomagali rodzinom w sporządzeniu pism i wniosków o przyznanie lokalu mieszkalnego z zasobów miasta, zamianę lokalu socjalnego lub komunalnego, jak również w wyszukiwaniu ofert wynajmu mieszkania.

Dzięki współpracy z Wydziałem Spraw Lokalowych Urzędu Miejskiego w Koninie w 2023 roku 20 rodzin skorzystało z pomocy w sprawach mieszkaniowych. Jedna rodzina skorzystała z możliwości zamiany mieszkania, 20 rodzin przedłużyło umowę najmu lokalu, 3 rodziny skorzystały z dodatku mieszkaniowego, 4 rodziny spłaciły zadłużenie w opłatach za czynsz, a 3 rodziny spłaciły częściowo zadłużenie, 1 rodzina otrzymała mieszkanie socjalne.

3. Sąd Rejonowy w Koninie

W 2023 roku 33 rodziny zobowiązane były do stawiennictwa w Sądzie Rejonowym w Koninie, w związku z ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez nadzór kuratora sądowego czy udział w posiedzeniach sądu.

W 2023 roku spośród 110 rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny:

- a) w 39 rodzinach władza rodzicielska była ograniczona,
- b) 48 rodzin objętych było nadzorem kuratora sądowego,
- c) 17 dzieci z 11 rodzin zostało umieszczonych w pieczy zastępczej, 4 rodziny wystąpiły z wnioskami o urlopowanie dzieci do domów rodzinnych,
- d) 5 rodziców zostało całkowicie pozbawionych władzy rodzicielskiej.

4. Miejska Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna

W wyniku współpracy asystentów rodziny z Miejską Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Koninie w 2023 roku 43 dzieci z 32 rodzin skorzystało ze specjalistycznej pomocy pedagogów i psychologów tej Poradni, po uprzednim kompleksowym badaniu i zdiagnozowaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych, dzięki czemu możliwe było wydanie szczegółowych diagnoz, opinii, orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i zaleceń wobec wprowadzenia odpowiednich sposobów wspierania rozwoju dzieci.

5. Powiatowy Urząd Pracy w Koninie

W wyniku kontaktów i współpracy asystentów rodziny z pracownikami Powiatowego Urzędu Pracy w Koninie oraz regularnego monitorowania ofert pracy i stażu na stronie internetowej tego urzędu, do podjęcia i kontynuowania aktywności zawodowej zmotywowano 49 osób z 43 rodzin, z których:

- a) 17 osób z 17 rodzin podjęło pracę w oparciu o umowę o pracę,
- b) 22 osoby z 19 rodzin podjęło prace dorywcze,
- c) 9 osób z 6 rodzin podjęło pracę na umowę zlecenie,
- d) 1 osoba z 1 rodziny podjęła staż.

6. Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Koninie, zawodowe rodziny zastępcze, spokrewnione i niezawodowe rodziny zastępcze oraz rodzinny dom dziecka

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej asystenci rodziny współpracowali z Placówką Opiekuńczo - Wychowawczą, zawodowymi rodzinami zastępczymi, spokrewnionymi i niezawodowymi rodzinami zastępczymi oraz rodzinnym domem dziecka, które przyjęły pod opiekę dzieci z rodzin biologicznych, objętych wsparciem asystenta rodziny. Współpraca ta polegała na wymianie informacji na temat faktycznie podjętych starań ze strony rodziców biologicznych o powrót dzieci pod ich bezpośrednią opiekę. Ustalenie kontaktów rodziców z dziećmi przebywającymi w różnych formach pieczy zastępczej, opiekunami zastępczymi i koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej. Głównym celem współpracy było podjęcie kompleksowych działań zmierzających do powrotu dzieci do rodziców biologicznych. Istotnym aspektem współpracy asystentów rodziny z koordynatorami rodzinnej pieczy zastępczej i opiekunami reprezentującymi różne formy pieczy zastępczej było ujednolicenie wspólnej strategii działania, przede wszystkim na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa, a przez to ochrony dobra i rozwoju dzieci.

7. Placówki oświatowe i opiekuńczo-wychowawcze

Współpraca asystentów rodziny z placówkami oświatowymi i opiekuńczo-wychowawczymi opierała się na stałym kontakcie z nauczycielami i pedagogami w szkołach i przedszkolach, opiekunami w żłobkach, wychowawcami w ośrodkach szkolno-wychowawczych, młodzieżowych ośrodkach wychowawczych oraz młodzieżowych ośrodkach socjoterapii. Wymiana informacji dotyczyła funkcjonowania dzieci w tych placówkach pod względem frekwencji, zachowania i przygotowania do nauki i rozwoju, a także kontaktów i współpracy rodzica z tymi placówkami.

W 2023 roku w 105 rodzinach znajdowało się łącznie 165 dzieci uczęszczających do placówek oświatowych i opiekuńczo-wychowawczych. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Koninie udzielał także pomocy w formie dożywiania dzieci w przedszkolach i szkołach rodzinom w trudnej sytuacji.

8. Spółdzielnie mieszkaniowe

Asystenci rodziny motywowali rodziny do terminowego dokonywania opłat za czynsz, spłaty zadłużeń i dbałości o zajmowane i posiadane mienie. Jednocześnie asystenci rodziny monitorowali dokonywanie opłat i spłat za zadłużenia czynszowe, pozostając w kontakcie z administratorami budynków. Współpraca podejmowana była także w celu umorzenia bądź rozłożenia na raty zadłużeń, przeprowadzenia dezynsekcji, dokonania drobnych napraw hydraulicznych, elektrycznych, uzupełnienia dokumentacji w związku z ubieganiem się o dodatek mieszkaniowy.

Dzięki współpracy asystentów rodziny i spółdzielni mieszkaniowych w 2023 roku możliwe było skuteczne zmotywowanie 1 rodziny do całkowitej spłaty zadłużeń i regularnego dokonywania opłat za bieżący czynsz, a w przypadku 4 rodzin do spłaty większości zadłużenia za czynsz.

9. Placówki służby zdrowia

W 2023 roku asystenci rodziny we wszystkich rodzinach objętych wsparciem:

- a) kontynuowali współpracę z placówkami służby zdrowia, lekarzami pierwszego kontaktu (lekarzami rodzinnymi i pediatrami) oraz specjalistami z poradni specjalistycznych,
- b) motywowali rodziny do powzięcia odpowiedzialności za troskę o zdrowie własne i pozostałych członków rodziny poprzez regularne konsultacje i badania kontrolne, szczepienia i bilanse, rozpoczęcie terapii leczenia uzależnienia czy terapii leczenia psychiatrycznego oraz stosowania się do zaleceń lekarzy, specjalistów i terapeutów.

W wyniku pracy asystentów i współpracy z placówkami służby zdrowia:

- a) 7 osób uzależnionych od środków psychoaktywnych podjęło stacjonarne leczenie uzależnienia na Oddziale Leczenia Uzależnień w Wojewódzkim Szpitalu dla Nerwowo i Psychicznie Chorych „Dziekanka” im. Aleksandra Piotrowskiego w Gnieźnie oraz Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym im. dr Romana Ostrzyckiego w Koninie, a także w Stowarzyszeniu "MONAR" Ośrodek Leczenia, Terapii i Rehabilitacji Uzależnień w Lipiance,
- b) 18 osób dorosłych z 16 rodzin podjęło i kontynuowało grupową terapię leczenia uzależnienia od alkoholu,
- c) 34 dorosłych z 29 rodzin podjęło i kontynuowało indywidualną terapię leczenia uzależnienia od alkoholu,
- d) 19 dorosłych z 16 rodzin podjęło i kontynuowało indywidualną terapię leczenia uzależnienia od innych środków psychoaktywnych, do których należą narkotyki, dopalacze i leki,
- e) 15 osób dorosłych z 14 rodzin podjęło i kontynuowało grupową terapię leczenia współuzależnienia,
- f) 1 osoba dorosła podjęła i kontynuowała indywidualną terapię leczenia współuzależnienia,
- g) 15 osób dorosłych z 14 rodzin poddało się indywidualnemu leczeniu psychiatrycznemu,
- h) 28 osób skorzystało ze wsparcia psychologa.

10. Organizacje pozarządowe

Każda z 110 rodzin objętych wsparciem asystenta była informowana na bieżąco przez asystentów rodziny o możliwości skorzystania z dodatkowych form pomocy, oferowanych przez organizacje pozarządowe, działające na terenie Konina.

W 2023 roku łącznie 43 rodziny objęte wsparciem asystenta skorzystało z pomocy następujących organizacji pozarządowych:

- a) Fundacji „Podaj Dalej”,
- b) Fundacji Na Rzecz Rozwoju Dzieci i Młodzieży „Otwarcie”,
- c) Fundacji „Aleją Zdrowia - od Juniora do Seniora”,
- d) Stowarzyszenia Aktywności Lokalnej „Młodzi -Aktywni”,
- e) Chrześcijańskiej Służby Charytatywnej,
- f) Szlachetna Paczka,
- g) Fundacji „Czeremcha”,
- h) Fundacja Siepomaga.

Ponadto asystenci rodziny motywowali rodziny do tego, aby ich dzieci uczestniczyły w różnego rodzaju zajęciach, prowadzonych w osiedlowych świetlicach socjoterapeutycznych, ogniskach wychowawczych i domach kultury, z czego skorzystało łącznie 11 dzieci, w tym:

- a) 10 dzieci uczęszczało do świetlic socjoterapeutycznych,
- b) 1 dziecko uczęszczało do Środowiskowego Hufca Pracy.

11. Komenda Miejska Policji w Koninie

Z uwagi na występowanie poważnych dysfunkcji rodziny spowodowanych uzależnieniem i współuzależnieniem, chorobami psychicznymi i występowaniem agresji oraz przemocy domowej, asystenci rodziny ściśle współpracowali z dzielnicowymi z Komendy Miejskiej Policji w Koninie oraz innymi funkcjonariuszami policji poprzez:

- a) monitorowanie sytuacji w rodzinie,
- b) zgłaszanie telefoniczne sytuacji wymagających interwencji policji,
- c) składanie zeznań na temat funkcjonowania rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- d) udział w pracach grup roboczych/grup diagnostyczno-pomocowych Miejskiego Zespołu Interdyscyplinarnego w Koninie z siedzibą w Sekcji Poradnictwa Rodzinnego i Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie.

Współpraca asystentów rodziny z Komendą Miejską Policji w Koninie miała na celu podniesienie poziomu bezpieczeństwa w rodzinie, ze szczególnym zwróceniem uwagi

na eliminację zjawiska agresji i przemocy domowej, zwłaszcza w stosunku do dziecka i w jego obecności. W 2023 roku w rodzinach objętych wsparciem asystenta rodziny prowadzonych było 30 procedur „Niebieskie Karty”.

VI. KOMPETENCJE I KWALIFIKACJE ASYSTENTÓW RODZINY

Asystenci rodziny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Koninie na bieżąco podnosili swoje kompetencje uczestnicząc w różnego rodzaju szkoleniach i konferencjach z zakresu realizacji zadań ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o pomocy społecznej, a także wsparcia i pracy z rodziną. Brali udział w cyklicznych spotkaniach z psychologiem w ramach superwizji, co przyczyniło się do wzmocnienia kompetencji zawodowych asystentów rodziny.

Asystenci rodziny w 2023 r. uczestniczyli w następujących szkoleniach i konferencjach:

1. Szkolenie online dotyczące zmian w Ustawie z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej zorganizowane przez Wielkopolski Ośrodek Kształcenia i Studiów Samorządowych w Poznaniu.
2. Szkolenie online na temat „Asystent rodziny w pracy z systemem rodzinnym, osobami zaburzonymi i chorymi psychicznie” zorganizowane przez WOKISS w Poznaniu.
3. Szkolenie „Praca z osobą zadłużoną - Efekt tsunami - w praktyce pomocy społecznej zorganizowane w Koninie przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Poznaniu w oparciu o Program Wsparcia Zadłużonych.
4. Szkolenie online „Nowelizacja Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zorganizowane przez WOKiSS Poznaniu.
5. Konferencja „Doradztwo zawodowe dla osób zagrożonych niedostosowaniem społecznym” zorganizowane przez Samorząd Wielkopolski, Akademię Nauk Stosowanych w Koninie i Centrum Wsparcia Rzemiosła, Kształcenia Dualnego i Zawodowego w Koninie
6. Szkolenie „Dziecko w świetle zagrożeń – zjawisko przemocy wobec dzieci (ze szczególnym uwzględnieniem przemocy w rodzinie) zorganizowanym w Starostwie Powiatowym w Koninie przez WOKISS.
7. Szkolenie z zakresu superwizji organizowane przez Towarzystwo Superwizji Pracy Socjalnej w okresie od 06.12.2022 r. do 13.09.2023 r.

Odpowiednie kwalifikacje, predyspozycje oraz działania podejmowane przez asystentów rodziny zapewniały profesjonalne wsparcie rodzinom, w których występowały problemy związane z uzależnieniami, bezradnością w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Nasilające się problemy w rodzinach wymagały

podejmowania kompleksowej pomocy. Asystenci poprzez swoje działania nieśli wsparcie nie tylko informacyjne i instrumentalne, ale również oparcie osobowe w trudnych sytuacjach, by osoba, która znalazła się w kryzysie miała poczucie, że nie pozostała sama ze swoimi problemami.

VII. POTRZEBY ZWIĄZANE Z REALIZACJĄ ZADAŃ Z ZAKRESU WSPIERANIA RODZINY

Rok 2024 i kolejne będą kontynuacją prowadzonych działań w zakresie tworzenia systemu opieki oraz pomocy rodzinie znajdującej się w trudnej sytuacji, która nie wykonuje swoich funkcji rodzicielskich w sposób prawidłowy oraz zapewnienia rodzinie z problemami odpowiedniego wsparcia. Potrzeby związane z realizacją zadania przedstawiają się następująco:

- 1) Kontynuacja zadania związanego z zapewnieniem rodzinom przeżywającym trudności wychowawcze wsparcia i pomocy ze strony asystentów rodziny.
- 2) Kontynuacja zajęć psychoedukacyjnych dla dzieci z rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny.
- 3) Utrzymanie dobrej współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę.
- 4) Rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielania pomocy rodzinie w środowisku lokalnym.
- 5) Utrzymanie na dotychczasowym poziomie zatrudnienia asystentów rodziny. W przypadku potrzeby zwiększenia zatrudnienia, gotowość na zatrudnienie kolejnego asystenta rodziny, tak aby spełniać wymogi ustawowe.
- 6) Podnoszenie kwalifikacji asystentów rodziny poprzez udział w szkoleniach i warsztatach w zakresie pracy z dziećmi i rodziną.
- 7) Pozyskiwanie środków finansowych na zatrudnienie asystentów rodziny i działania wspierające rodziny, także z innych źródeł, celem uzupełnienia środków z budżetu miasta.

VIII. SPIS WYKRESÓW

Wykres 1: Praca asystentów rodziny w 2023 roku z osobami o różnych problemach.....7

